

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2021 m. lapkričio 15 d.

ES išlaidų programų veiksmingumas: nevienodi rezultatai plintant COVID-19 pandemijai

Europos Komisijos ES išlaidų programų veiksmingumo ataskaitose matyti, kad rezultatai įvairiose finansavimo srityse yra nevienodi, o rodikliai, pagal kuriuos vertinama pažanga siekiant tikslų, nepakankamai orientuoti į rezultatus. Tai keletas Europos Audito Rūmų, kurie paskelbė savo 2020 m. ataskaitą dėl atrinktų ES išlaidų programų veiksmingumo, pateiktų išvadų. Nors 2020 m. kai kurias tikrintas išlaidų programas paveikė COVID-19 pandemija, iš turimos informacijos matyti, kad kai kuriose programose padaryta pažanga veiksmingumo srityje. Auditoriai gana teigiamai vertina Europos Komisijos (ir teisėkūros institucijų) gebėjimą pasinaudoti patirtimi, anksčiau įgyta įgyvendinant programas, kad būtų pagerinti 2021–2027 m. laikotarpio išlaidų programų struktūra ir veiksmingumas. Tačiau jie taip pat pabrėžia, kad Komisija turi geriau pasinaudoti poveikio vertinimais ir atlikus vertinimus nustatytais tolesniais veiksmais.

Auditoriai tikrino, ar Komisija, Parlamentas ir Taryba pasinaudojo įgyta patirtimi (pavyzdžiui, sukaupta atlikus vertinimus, poveikio vertinimus ir auditus), kad pagerintų naujų 2021–2027 m. išlaidų programų struktūrą ir veiksmingumą. Remdamiesi dėl 2020 m. pateiktais rodikliais, taip pat naujausiais Komisijos vertinimais, kuriuos papildė jų pačių atliktas auditas, auditoriai vertino, ar atrinktos programos pagrindinėse biudžeto srityse buvo tinkamai įgyvendinamos, kad būtų pasiekti jų tikslai.

„Europos Parlamentas ir Taryba nori žinoti, kokių rezultatų pasiekta naudojant ES biudžetą, – teigė už ataskaitos koordinavimą atsakingas Audito Rūmų narys François-Roger Cazala. – Gera matyti, kad siekiant pagerinti būsimų išlaidų programų struktūrą ir įgyvendinimą dažnai naudojamos praityje įgyvendinant išlaidų programas įgyta patirtimi. Turima informacija rodo, kad kai kuriose programose padaryta pažanga siekiant programos tikslų, tačiau pernelyg dažnai dėmesys neskiriamas rezultatams. Taip pat aptikome įrodymų, kad COVID-19 pandemija paveikė kai kurių programų veiksmingumą.“

Sanglaudos srityje auditoriai patikrino Europos socialinio fondo (ESF) informaciją apie veiksmingumą. Jie nustatė, kad veiksmingumo sistema padidino tokios informacijos prieinamumą, tačiau daugiausia dėmesio ir toliau buvo skiriama finansiniams indėliams ir išdirbiams, o ne rezultatams. Daugelio veiksmingumo rodiklių tikslų, kurie 2018 m. keletu atvejų buvo sumažinti, buvo siekiama pagal planą. Tačiau auditoriai taip pat pažymėjo, kad vykdant ESF finansuojamą

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų ataskaitos „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2020 m. pabaigoje“ pagrindines mintis. Visą ataskaitos tekstą rasite adresu www.eca.europa.eu

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

veiklą ir toliau susiduriama su sunkumais pasiekiant nuo darbo rinkos atskirtus asmenis, pavyzdžiui, nesimokantį, nedirbantį ar mokymuose nedalyvaujantį jaunimą. Mažai tikėtina, kad bus pasiekti kai kurie tikslai, pavyzdžiui, strategijos „Europa 2020“ tikslas sumažinti žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis Europos Sąjungoje, skaičių. Situaciją dar labiau paaštrina COVID-19 pandemija.

COVID-19 pandemija taip pat paveikė **ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo** sritį. Kelionių ir kontaktinio mokymosi apribojimai padarė didelį poveikį programai „Erasmus+“, kuri buvo atrinkta šios srities auditui atlikti. Auditoriai daro išvadą, kad programa „Erasmus+“ yra populiari programa, ypač naudinga atskiriems dalyviams, tačiau dar yra ką tobulinti, pavyzdžiui, reikėtų sumažinti IT priemonių skaičių, padaryti programos vadovą suprantamesnį, supaprastinti paraiškų teikimo procedūrą ir spręsti lyčių lygybės klausimą. Pagal programą remiamu judumu kuriama įvairialypė pridėtinė vertė, tačiau visa tai dėl pandemijos nukentėjo. Auditoriai taip pat nustatė, kad kiti pagal programą „Erasmus+“ vykdomi veiksmai, kuriais siekiama remti novatorišką praktiką, dažnai buvo sėkmingi, tačiau retai turėjo inovacinį poveikį ne tik paramą gaunančioms organizacijoms.

Gamtos išteklių srityje auditoriai pasirinko Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą (EJRŽF). Pagal EJRŽF remiami tokie bendros žuvininkystės politikos (BŽP) tikslai kaip netausios žvejybos problemos sprendimas ir jūrų aplinkos būklės blogėjimo prevencija. Ir šiuo atveju auditoriai nustatė, kad Komisijos informacijoje apie veiksmingumą daugiausia dėmesio skirta Fondo finansiniam įnašui siekiant BŽP tikslų, o ne rezultatams. Buvo mažai informacijos apie EJRŽF indėlį siekiant aplinkosaugos tikslų.

Kad įvertintų veiksmingumą srityje **„Europos vaidmuo pasaulyje“**, auditoriai išanalizavo Pasirengimo narystei pagalbos priemonę II (PNPP II) – priemonę, pagal kurią šalims kandidatėms ir potencialioms kandidatėms teikiama pasirengimo narystei pagalba. Komisijos pateikti rodikliai rodo, kad rezultatai yra menki. Be kita ko, auditoriai nustatė, kad pažanga įgyvendinant politines reformas pagal priemonę įstrigo: su politinėmis reformomis susiję rodikliai pablogėjo, palyginti su jų pradinėmis reikšmėmis, ir nebuvo nė vieno rodiklio, kurio tikslinės reikšmės būtų siekiama pagal planą. Auditoriai daro išvadą, kad ES parama buvo veiksmingesnė skatinant pagrindines reformas, o ne užtikrinant jų įgyvendinimą.

Saugumo ir pilietybės srityje auditoriai išanalizavo Vidaus saugumo fondo sienų ir vizų priemonės, pagal kurią remiamos pasienio priemonės, veiksmingumą. Jie padarė išvadą, kad rodiklis, kuriuo vertinama pažanga siekiant visa apimančio priemonės tikslo, buvo per plačiai apibrėžtas, o tai kenkia išvadoms dėl bendro Fondo veiksmingumo. Konkretesni rodikliai rodo pažangą vizų infrastruktūros ir pagrindinių IT sistemų, naudojamų sienų kontrolei, srityje; tačiau konsulatų ir sienos apsaugos pareigūnų mokymo ir gebėjimų stiprinimo srityje atsiliekama, o tai iš dalies gali būti siejama su COVID pandemija.

Kalbant apie bendrą **veiksmingumo sistemą**, auditoriai nustatė, kad geresnio reglamentavimo sistema padeda nustatyti įgytą patirtį ir užtikrinti, kad ji būtų taikoma rengiant būsimas programas. Principas „pirmiausia įvertinti“, kuris yra geresnio reglamentavimo sistemos dalis, taikomas gana nuosekliai, tačiau ne visada. Auditorių bendra išvada yra ta, kad įgyta patirtis iš esmės yra gerai nustatoma ir į ją atsižvelgiama tolesniuose pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

Auditoriai rekomenduoja Komisijai pagerinti savo poveikio vertinimus ir aiškiai nustatyti su vertinimais susijusius tolesnius veiksmus.

Europos Audito Rūmų ES biudžeto veiksmingumo ataskaita ir apibendrinamasis dokumentas „2020 m. veiksmingumo ataskaita trumpai“ skelbiami anglų kalba [Audito Rūmų interneto svetainėje](#). Netrukus bus paskelbtos versijos kitomis kalbomis.

Kontaktai spaudai

Audito Rūmų spaudos tarnyba, press@eca.europa.eu